

Bu çözüm kitapçığında 75 sorunun çözümü vardır.

1. Osman Hamdi Bey'in müdürlüğünü yaptığı okul Sana-yi-i Nefise Mektebidir.
CEVAP: B
2. 1878 yılında Osmanlı Devleti geçici olarak Kıbrıs'ın yönetimini İngiltere'ye bırakmıştır.
CEVAP: D
3. Bimarhane ticaret ile ilgisi olmayan bir yapıdır. Osmanlı'da hastane olarak hizmet vermektedir.
CEVAP: C
4. Sivas'ta bir kongrenin yapılacağı ilk defa Amasya Genelgesi'nde ortaya atılmıştır.
CEVAP: B
5. İtalya tehlikesinden dolayı alınan tedbir Sadabat Pak-ti'nin oluşturulmasıdır.
CEVAP: A
6. Hocalı Katliamı Ermenistan - Azerbaycan arasında yaşanan bir olaydır.
CEVAP: C
7. *Nutuk* adlı eser 1919 - 1927 tarihlerini kapsar, en son 1927 yılı esas alınmıştır.
CEVAP: D
8. El yazması eserleri çoğaltan görevlilere verilen isim müstensihthir.
Kitabın içindekiler kısmı mündericattır.
Bir esere bakarak aynısını yazma işine verilen isim istinsahtr.
Paraları inceleyen bilim dalı meskûkâttır.
Bu durumda müellif seçeneği dışarıda kalmaktadır.
Müellif, yazar anlamını taşımaktadır.
CEVAP: D
9. *Orhun Abideleri* isimli eser Nihat Sami Banarlı'ya ait değildir. Bu eser Muharrem Ergin'e aittir.
Türk Bozkır Kültürü: İbrahim Kafesoğlu
Türk Destanları: Kemal Zeki Gençosman
Tarih-i Cihangüşa: Cüveyni
Sibirya'dan: Wilhelm Radloff
CEVAP: C
10. Emci: Şifacı, sağlıkçı, otacı
Balbal: Mezar taşı
Ülgen: En büyük kabul edilen tanrı
Kurgan: Mezar
Tamu: Cehennem
CEVAP: A
11. Hz. Ömer Dönemi'nde Sasanilerle Köprü, Kadisiye ve Nihavend savaşları yapılmıştır. Hazarlarla şiddetli çarpışmaların yapılması Hz. Osman Dönemi'ne rastlar. İlk İslam donanması da Hz. Osman Dönemi'nde kurulmuştur. Müslümanlar arasında ilk iç karışıklıklar Hz. Osman Dönemi'nde görülmüştür. Arapçanın resmî dil hâline gelmesi Emeviler Dönemi'ne rastlar.
CEVAP: C
12. Karahanlılar ile Gazneliler arasında 1025 yılında yapılan görüşmelere Maveraünnehir Görüşmeleri denir. Burada amaç Büyük Selçuklu Devleti'nin genişlemesinin önüne geçmektir.
CEVAP: E
13. Büyük Selçuklu mimarisinde yivli minareli cami, demet sultan, ahşap ve maden işleme, sivri kemer üslubu görülür. Fakat ilk ahşap direkli cami Büyük Selçuklulara ait değil Gaznelilere aittir.
CEVAP: D
14. II. Mustafa 22. Osmanlı padişahıdır. Avusturya Seferleri'ne katılmıştır. Alınan yenilgiler sonucu 1699 Karlofça Anlaşması imzalanmıştır. Son dönemlerinde Edirne'de av işleriyle fazla uğraşınca tepki toplamış ve Edirne Vakası ile tahttan indirilmiştir. Yerine kardeşi III. Ahmet tahta çıkarılmıştır (1703).
CEVAP: C

15. V. Edirne Vakası: 1703
IV. Vaka-yı Hayriye: 1826
III. Kuleli Vakası: 1859
II. Çırağan Baskını: 1878
I. 31 Mart Vakası: 1909

CEVAP: E

16. Tarlasını mazeretsiz ekmeden çiftçiden alınan vergi boz behre, diğer ismiyle çiftbozan vergisidir.

Nüzul vergisi: Askerlerin konaklaması esnasında yapılacak masraflar için alınır.

Sürsat vergisi: Avarız türündeki aynı vergilerden biridir.

Amediye: Osmanlı'daki ithalat vergisidir.

Çift resmi: Tarımla uğraşan Müslüman çiftçilerden alınır.

CEVAP: C

17. 1878 Berlin Anlaşması Osmanlı Devleti ile Rusya arasında yapılmıştır. Bu anlaşmayla Teselya, Yunanistan'a bırakılmıştır. Anlaşmaya göre, Tuna Nehri'nde ulaşım serbest olacak ve devletler arası bir komisyon tarafından yönetilecektir. Kars, Ardahan ve Batum Rusya'ya verilmiştir. Osmanlı Devleti, Rusya'ya savaş tazminatı ödemiştir. Fakat Kıbrıs'ta ıslahat maddesi yoktur.

CEVAP: C

18. Paryalar: Hindistan'daki Kast Sistemine ait bir sınıftır. Orta Çağ Avrupası'nda görülmez.

Soylular: Orta Çağ Avrupası'na aittir.

İşçiler: Orta Çağ Avrupası'nda görülmez. Çünkü sanayileşme olmadığı için işçi yoktur.

Serfler: Orta Çağ Avrupası'nda kiralık arazide toprak ağası adına çalışan köylülerdir.

CEVAP: E

19. *İrade-i Milliye, Anadolu Ajansı, Babalık, Hukuk-u Beşer* isimli yayın organları Millî Mücadele yanlısı bir tavır takınımlardır. Fakat Tanin Millî Mücadele karşıtı yayınlar yapmıştır.

CEVAP: A

20. Terakkiperver Cumhuriyet Fırkasının kurucuları şunlardır:

Kâzım Karabekir

Rauf Orbay

Ali Fuat Cebesoy

Refet Bele

Adnan Adıvar

Fakat Ali Fethi Okyar Terakkiperver Cumhuriyet Fırkasının kurucuları arasında yer almaz.

CEVAP: C

21. İlk uydu Sputnik-1 1957'de yapılmıştır.

İlk renkli televizyon yayını 1945 - 1960'lı yıllar arasında ABD'de başlamıştır.

Görüntülü telefonun icadı ise daha sonraki dönemlere rastlar.

CEVAP: C

22. Coğrafya kavramını ilk kez kullanan coğrafyacı Eratosthenes aynı zamanda bölgesel coğrafyanın da gelişmesine katkı sağlamıştır.

Batlamyus ⇒ Dünya haritası ve atlası

İbn Haldun ⇒ "Coğrafya kaderdir." sözü

Strabon ⇒ Göç hareketleri ve yerleşme üzerine çalışmalar

CEVAP C

23. Menderesler, akarsuların hem aşınım hem birikim faaliyetine bağlı olarak oluşmuşlardır.

Peneplen, plato ve dev kazanı sadece aşındırma faaliyeti, delta ise birikme faaliyeti sonucunda oluşmuştur.

CEVAP B

24. Eski akarsu vadilerinin sular altında kalmasıyla oluşan kıyı tipi ria kıyı tipidir. Ülkemizde Boğazlar ve Gökova Körfezi (Güneybatı Ege Kıyıları) bu kıyı tipine en güzel örneklerdir.

CEVAP D

25. Eğirdir Gölü, fazla sularını bir gidegen vasıtasıyla denize ulaştırdığı için göl olmasına rağmen açık havza özelliği taşımaktadır.

CEVAP B

26. Batolit, lakolit, sill ve dayk derinlik volkanizması sonucunda oluşan şekillerdir. Ancak kaldera, oluşan kraterin ikinci patlama sonucunda genişlemesiyle oluşur ve yüzey volkanizması etkilidir.

CEVAP E

27. Linyit, antrasit, tebeşir gibi organik tortul kayaların bünyelerinde bol miktarda fosillere rastlanmaktadır. Ancak granit, siyenit, diyorit ve Gabro gibi iç püskürük kayalarda fosil bulunmaz.

CEVAP E

28. Haritada işaretlenen alanlardan II ve IV nolu alanda aynı iklim tipi yaşandığı için bitki ve toprak örtüsü daha benzerdir.

CEVAP D

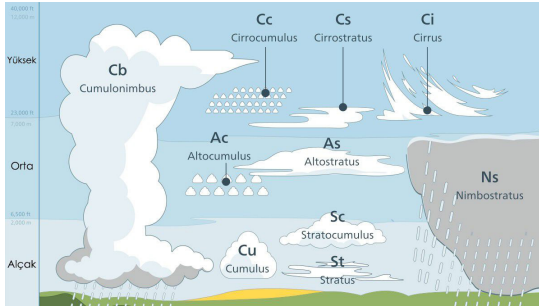
29. Kongre turizmi soruda verilen diğer sektörlere göre günümüze daha yakın zamanda ortaya çıkmıştır.

CEVAP E

30. Çin, Hindistan, Nijerya ve Endonezya gibi ülkeler nüfus artış hızını azaltıcı politika uygularken, Rusya nüfus artış hızını artırıcı politika uygulamaktadır.

CEVAP E

31. Stratüs, kümülüs ve nimbüs yere daha yakın bulutlar iken altostratüs orta yükseklikte, sirrüs ise yerden oldukça yüksekte meydana gelen tüy bulutlarıdır.

CEVAP E

32. Kuzey Atlantik Yolu, Batı Avrupa ile ABD'nin doğu kıyıları arasında gerçekleşen ticaret yoludur. Bu iki alan dünyanın en gelişmiş bölgeleri olduğu için bu yol üzerinde işleklik diğerlerine göre daha fazladır.

CEVAP A

33. I → Panama Kanalı

II → Cebalitarık Boğazı

III → Macellan Boğazı

IV → Hürmüz Boğazı

V → Babülmendep Boğazı

Hürmüz Boğazı, petrolün dünyaya açılan kapısı niteliğindedir.

CEVAP D

34. Korsika → Fransa

Bermuda → İngiltere

Sardinya → İtalya

Galapagos → Ekvador

Balear → İspanya

CEVAP E

35. Soruda bazı bilgileri verilen hakimiyet teorisi Medeniyetler Çatışması Teorisidir.

CEVAP E

36. Avustralya'da çöl, karasal, okyanusal ve Akdeniz iklimi görüldüğü için diğer ada ülkelerine göre iklim çeşitliliği daha fazladır.

CEVAP E

37. İbn Haldun *Kitabu'l İber* (Umumi Tarih): Mukaddime (giriş) devlet ve iktidar kavramlarını bilimsel bir yaklaşımla inceler. Ekonomik etmenlerin siyasal sistemler üzerindeki etkisini araştırır. Toplumların durum, ilişki ve gelişim bakımından tek bir süreç ve değişmeyen bir çizgi içinde kalamayacağını düşünür. *Kitabu'l-İber* (Unvânu'l-İber): *Târih-u İbn Haldun* adıyla da anılır. İbn Haldun'un dünya tarihidir. *Mukaddime* bu eserin birinci bölümünü oluşturmaktadır. *Kitabu'l-İber*'in ikinci ve üçüncü bölümlerinde ilk insandan kendi zamanına kadarki insanlık tarihini kaleme almıştır. Eserde Hz. Adem'den başlayarak İslâm öncesinde insanlığa gönderilen peygamberleri ve toplumlarını, Eski Mısır, Yunan, Roma, İran ve İslâm öncesi Arap devletlerini, Hz. Peygamber Dönemi'ni ve Hz. Peygamber'den kendi zamanına kadarki İslâm toplumlarının kurdukları devletleri ele almıştır. *Kitabu'l-İber*'in özellikle Kuzey Afrika tarihini içeren üçüncü bölümü birinci elden çok önemli bir kaynaktır.

CEVAP: A

38. Başkanlık Sistemi: Hem yürütme organının başı hem de devlet başkanı halk tarafından seçilir. Kuvvetlerin sert ayrımına dayanır. Başkan seçilme ve görevini sürdürme aşamasında parlamentonun güvenoyuna ihtiyaç duymaz ve bu oyla görevinden uzaklaştırılmaz. ABD, Venezuela, Arjantin, Brezilya'da uygulanır. Bakanlar yalnızca başkana karşı sorumludur. Başkanın yasama organını feshetme, yasama organının da güvensizlik oyu ile başkanı düşürme yetkisi yoktur. Devlet başkanı halk tarafından seçilir. "Devlet başkanı ile hükümet yürütme yetkilerini ortaklaşa kullanırlar (her iki tarafın anlaşması ile). açıklaması Yarı Başkanlık Sistemi için geçerlidir.

CEVAP: C

39. Edim: Davranış, borçlunun yerine getirmek zorunda olduğu alacaklının isteme hakkına sahip olduğu tutumdur.

Muvazaa: 3. kişileri aldatmaya dayalı iş yapmaktır. Örneğin, kadının babasından kalan veya eski kocasından kalan maaşı almaya devam etmek için resmî nikâhını sonlandırması veya hiç resmî nikâh yapmayıp, dinî nikâhla yaşamaya devam etmesi gibi.

Sözleşme: Tek taraflı veya iki taraflı hukuki işlemdir.

Karine: Bilinenlerden bilinmeyene akıl yürütme işlemidir.

Taşınmaz Yükü: Bir taşınmazın malikini yalnız o taşınmazla sorumlu olmak üzere diğer bir kimseye bir şey vermek veya yapmakla yükümlü kılar medeni hukukta bir sorumluluk türüdür.

CEVAP: D

40. Radikal demokrasi liberal demokrasinin postmodern duruma göre yeniden üretilmesi ihtiyacından doğar. Bireysel ussallığı, toplumsal düzlemde uzlaşma, birlik ve bütünlüğü temel alan demokrasinin demokratikleşmesini amaçlar. Kimlik - fark ilişkisine dayalı, devlet egemenliği kavramını sorunsallaştıran, siyasal alanı global/ulusal/yerel etkileşim eksenine doğru genişleten sivil toplumu, devlet/parti gibi siyasal bir özne olarak düşünen, katılımcı demokrasinin önemini vurgulayan bir siyaset anlayışıdır.

CEVAP: B

41. Yokluk: Hukukun önünde gerçekleşmeyen işlemler için kullanılır; örneğin nikâh memurunun önünde gerçekleşmeyen nikâh gibi.

Emredici Hukuk Kuralları: Aksine işlem yapılamayan, herkesin uymakla yükümlü olduğu ve toplum içinde âcizi, düşkününü ve zayıfı koruyan hukuk kurallarıdır. Emredici hukuka aykırı olarak gerçekleşen bir işlem ise mutlak butlan yaptırımından mahkeme tarafından düşürülür.

İptal: İdare hukuku yaptırımıdır.

Nisbi Butlan: İşlemi gerçekleştiren iki taraftan birisinin geçici irade sakatlığı durumu içinde olmasıdır.

Cebr- i İcra: Devletin zor kullandığı tek yaptırımıdır.

CEVAP: E

42. Dış egemenlik, bir devletin uluslararası düzendeki yeri ve bağımsız, özerk bir varlık olarak faaliyette bulunma kapasitesiyle ilgilidir. Dış egemenlik açısından düşünüldüğünde bir ulus, ancak kendine has ihtiyaçlar ve çıkarlara göre kendi kaderini tayin edebilme becerisine sahip olduğunda egemendir.

CEVAP: B

43. Ramsar Sözleşmesi koşullarına göre Türkiye'de 1327 sulak alanın 135 tanesi "Uluslararası Öneme Sahip Sulak Alan" olarak belirlenmiştir. 76 alandan 56'sı su kuşları, 4'ü balık, 16'sı ise hem su kuşları, hem de balık kriterleri bakımından uluslararası öneme sahiptir. 13 Kasım 1994 tarihinde, Türkiye de Ramsar Sulak Alanlar Sözleşmesi'ne katılmıştır. Sonuç olarak, Türkiye'de 13 sulak alan Ramsar Alanı olarak belirlenmiştir.

Ramsar Sözleşmesi, sulak alanların korunmasını ve sürdürülebilir kullanımını sağlamayı amaçlayan uluslararası bir sözleşmedir. Sözleşme, 2 Şubat 1971'de İran'ın Ramsar şehrinde imzalanmıştır. Sözleşmeyi 168 ülke imzalamış, sözleşmenin dilleri İngilizce, Fransızca, Rusça ve Almancadır.

CEVAP: C

44. Kültürel gecikme, kültürün maddi unsurlarının hızlı değişmesine rağmen, manevi unsurlarının yavaş değişmesi sonucunda ortaya çıkan dengesiz durumdur. Maddi kültür öğelerindeki değişimler, manevi kültür öğelerinden daha hızlı olmaktadır. Kültürel değişim sürecini ortaya çıkaran öğeler buluş, birikim, yayılma ve uyum sağlamadır.

CEVAP A

45. Felsefi bilgi aklın, insan, evren ve değerler alanındaki merakının sonucunda ortaya çıkmıştır. Felsefe bilgisi evreni ve var olan her şeyi bütün olarak kavramak, bilmek isteyen ve tümel bir açıklama tutkusundan kaynaklanan bir bilgi türüdür.
- Özneldir (Sübjektiftir).
  - Birleştirici ve bütünleştiricidir.
  - Bilgi eleştiricidir.
  - Tarihinden soyutlanamaz.
  - Felsefi bilgi akla dayanır ve kendi içinde tutarlıdır.
  - Bilgi esnek ve daima kendisini yeniler.
  - Sonuçları varsayımlıdır.
  - Yığılımlıdır (Kümülatiftir) Bu nedenle birikerek ilerler diyemeyiz.

CEVAP: E

46. Pozitivizm, bilgilerin olgulara dayalı olmasını savunan felsefi düşüncedir. Pozitivizmi ilk kez sistemleştiren A. Comte'tur. Comte'a göre, duyuların sağladığı gerçekleri bilmek, bunların doğru bilgisine ulaşmakla mümkündür. Comte'un düşüncesi "Metafizikle uğraşmanın zamanı geçmiştir. Bunun yerine pozitif bilimlerle uğraşılmalıdır." şeklindedir. Deneye ve gözleme tabi olan doğru bilgidir.

CEVAP: B

47. Evrimci okulun ilk ve en önemli temsilcilerinden birisi Edward Tylor'dur. Bugün bile rahatlıkla baş vurduğumuz kültür tanımını yapan Tylor, antropoloji yazınında bu bilimin konusunun kültür olduğunu söyleyen ilk bilim insanıdır. Tylor ile birlikte, biyolojik olanla kültürel olan arasındaki ayrıma yapılan vurgu açık ve güçlü bir hal almaya başlamıştır. Tylor, kültürel evrimi aklın ilerleyişi olarak görmekteydi. Tylor'a göre uygar olanla vahşi olanı birbirinden ayıran en önemli şey, uygar olanların hurafeleri terk ederek akli ve onun ürünü olan bilimi benimsemiş olmalarıdır.

CEVAP: A

48. Simgesel Gösterge: Bu yapıda gösterge ile nesne arasında hiçbir yönden bağ olmamasına karşın, daha önceden uzlaşılabilir bir ilişki olduğundan; seçilen gösterge doğrudan belirtilen nesneyi temsil eder. Aradaki bağ uzlaşma, anlaşma ya da kural neticesinde sağlanmıştır. Örneğin, karayolunun kenarında görülen kırmızı üçgen bir levhayı görürsek, onu bir trafik işareti olarak anlamlandırırız çünkü daha önceden trafik işaretleri için böyle bir şekil standardı olduğu konusunda kültürümüzde bir uzlaşma bulunmaktadır. Veya kibrit çöplerinden yapılmış bir adam figürü, simgesel göstergedir.

CEVAP: C

49. Pergamon, günümüzde İzmir iline bağlı Bergama ilçesinin merkezinin yerinde kurulu antik kentin adıdır. Pergamon, eski çağlarda Misya bölgesinin önemli merkezlerinden biriydi. MÖ 282 - 133 arasında da Pergamon Krallığı'nın başkentiydi. Pergamon adı, bir söylence kahramanı olan Pergamos'tan gelir. Pergamos'un, Teuthrania kralını öldürdükten sonra kenti ele geçirdiği ve kendi adını verdiği düşünülür. Yazılı belgelerde Pergamon'dan ilk kez MÖ 4. yüzyılın başlarında söz edilir. Kent daha sonra Pergamon Krallığı'nın başkenti oldu. Bu dönemde saray, tapınak, tiyatro gibi yapılarla yapıldı, kent kule ve surlarla çevrildi.

CEVAP: B

50. Çatalhöyük, Konya'nın Çumra İlçesi sınırlarında olup, ilçenin 10 km doğusunda yer almaktadır. Höyük, farklı yükseklikte iki tepe arasında olması nedeniyle çatal sıfatını almıştır. Çatalhöyük 1958 yılında James Mellaart tarafından keşfedilmiş ve ilk kazılar 1961-1963 yılları arasında yapılmıştır. Çatalhöyük insanlık tarihinin ilk yerleşim yeri olarak kabul edilmektedir. Yapılan kazılarda toplam 13 yapı katı ortaya çıkarılmıştır. Şehri sınırlayan veya koruyan herhangi bir duvar bulunmamıştır. Yerleşim yerindeki binalarda malzeme olarak, kerpiç, ağaç ve kamış kullanılmıştır. Binalar arasında herhangi bir sokak bulunmaz. Evlere ve diğer binalara giriş çıkışlar damlardan gerçekleştirilir. Evlerde herhangi bir pencerede bulunmamıştır. Evler bitişe bitişe bir yerleşim oluşturmuştur.

CEVAP: E

51. Sosyal bilgilerle ilgili en büyük bilgiyi üreten kuruluş ABD Ulusal Sosyal Bilgiler Konseyi (NCSS)dir. Sosyal bilgiler kendi bilgisini kendisi üretmediğinden dolayı bir çalışma alanıdır (disiplin değildir) Bu nedenle D seçeneğine ulaşamayız. Dünyada ilk kez sosyal bilgiler adıyla bir dersin ilk ve ortaokullarda okutulmasını öneren Fransız düşünür Condorcet'tir. Sosyal bilgiler geniş alan tasarımına dayalı olarak hazırlanan konu ve disiplin tasarımlarına göre değişiklik gösteren bir çalışma alanıdır. Sosyal bilgiler dersinde en popüler edebi ürünler hikâyelerdir (Tarihî, coğrafi, sosyolojik psikolojik vb. olabilir.) Sosyal bilgiler kavramı ilk kez ABD'de ortaya çıkmıştır. Sosyal bilgiler terimi ilk kez 1916 yılında resmen kabul edilip günümüze kadar gelmiştir (NCSS)

CEVAP: D

52. Birleşmiş Milletler, Güney Sudan, Nijerya, Somali ve Yemen'de kıtlıkla ya da kıtlık sınırındaki açlıkla mücadele eden milyonlarca kişi için 4,4 milyar dolarlık acil yardım fonu oluşturulması çağrısında bulundu.

Gabon Afrika'da yer alan bir ülkedir. Gabon'un, temiz su kaynaklarına ulaşabilen nüfusun oranı genel Afrika ortalamasına göre yüksek düzeydedir. Ülke genelinde 15 yaş ve üzerinde okuma yazma bilenlerin oranı %83,2 düzeyindedir. Bu oran erkeklerde %85,3 iken, kadınlarda %81 seviyesindedir. Gabon genelinde yasal olarak on yıl okuma gitme zorunluluğu bulunmaktadır. Gabon'da üç adet üniversite bulunmaktadır.

CEVAP: C

53. Feryal Özel'in, araştırma alanları karadelikler, nötron yıldızları ve teorik astrofizik üzerinedir.

Akademik kariyeri Columbia, Harvard ve Princeton gibi ABD üniversitelerinde şekillenmiş, İsviçre'nin Cenevre kentindeki CERN'de ve Danimarka'daki Neils Bohr Enstitüsünde bulunmuş olan Özel, 2001'den beri NASA'da görev yapmaktadır. 2003 yılında dünyanın en tanınmış bilim insanları ile birlikte "Büyük Fikirler" listesine girmesiyle tanınmıştır.

CEVAP: A

54. 5 Türk Lirası'nın arka yüzünde Ordinaryus Profesör Doktor Aydın Sayılı bulunmaktadır. 1913'de İstanbul'da doğan Aydın Sayılı, 1993 yılında Ankara'da vefat etmiştir. Ülkemizde bilim tarihçiliğinin yerleşmesini sağlayan bilim insanlarından biri olan Aydın Sayılı, doktorasını Harvard Üniversitesinde yapmıştır

10 TL'lik banknotların arka yüzlerinde Doktor Cahit Arf'in fotoğrafı bulunmaktadır.

20 TL'lik banknotların arkasında Mimar Ahmed Kemaleddin'in fotoğrafı yer alır.

50 TL'lik banknotların arka yüzlerinde Fatma Aliye Hanım bulunur.

100 TL'lik banknotların arka yüzlerinde Buhurizade Mustafa İtri bulunmaktadır.

CEVAP: C

55. İstanbul Prof. Dr. Mümtaz Turhan Sosyal Bilimler Lisesi, 2003 yılında eğitim öğretim hayatına başlamış ve Türkiye'de ilk açılan sosyal bilimler lisesi ünvanını elde etmiştir. Sosyal bilimler liseleri, statü bakımından fen liselerine eşittir (Ref: Ortaöğretim Genel Müdürlüğü Sosyal Bilimler Liseleri Yönetmeliği). İstanbul Profesör Doktor Mümtaz Turhan Sosyal Bilimler Lisesi, adını Türkiye'de bu tür okulların açılmasının gerekliliğini ilk kez dile getiren sosyolog Mümtaz Turhan'dan almıştır.

CEVAP: B

56. Sosyoloji toplumsal yapıyı inceleyen önemli bir sosyal bilim dalıdır. Max Weber bir bilim olarak sosyolojinin kavramsal çerçevesinin çizen önemli bir sosyologtur. O, modern sosyolojinin kurucusu olarak bilinmektedir. Weber sosyolojinin konusunu sosyal eylem olarak niteler. Weber'e göre; sosyoloji sosyal eylemleri yorumlayarak anlama amacındadır. Sosyoloji bir sosyal eylem bilimidir. Sosyal eylemler akılcı davranışlar ile duygusal ve geleneksel davranışları içerir. Weber sosyal eylemleri anlama yönetimi aracılığıyla kavramayı amaçlamaktadır. O, toplumsal konularda kavramları anlamak ve açıklamak için iki yöntem kullanır: İdeal tip analizi ve tarihi tip analiz. İdeal tipler gerçek değildir, fakat gerçekle ilişkileri vardır. İdeal tipler haliyle bir rasyonelleştirmenin ürünüdür.

CEVAP: E

57. Proje Nasıl Hazırlanmalıdır?

Yapılan çalışmanın bilimsel olması için uygulanması gereken bazı aşamalar vardır. Bunlar:

- I- Projenin konusunu seçmek
- II- Bilgi toplamak
- III- Projenin tanımlanması
- IV- Projenin yürütülmesi
- V- Değerlendirme ve rapor yazımı

CEVAP: B

58. **Tüketim malı:** İnsan ihtiyaçlarını doğrudan karşılayan mallardır. Mesela; gıda ürünleri, yiyecek ve giyecekler vb.

Tüketim malları ikiye ayrılır:

Dayanıklı mallar: Faydası bir ya da birkaç kez kullanılmakla bitmeyen, uzun süreli kullanılan mallardır. Mesela; Cep telefonu, araba, televizyon, bilgisayar, çamaşır makinesi vb.

Dayanıksız mallar: Bir ya da birkaç kez kullanılmakla faydası biten mallardır. Mesela; ekmek, yoğurt, çikolata, kibrit vb.

CEVAP: A

59. Halo etkisi temel olarak bir bilişsel önyargı türüdür. Bir insana dair genel izlenimimiz, bu kişi hakkındaki duygu ve düşüncelerimizi etkiler. Yani bir insan ya da markaya dair sahip olunan tek bir kanaatten hareketle bu insanın diğer özelliklerini de olumlu olarak değerlendirme meselesidir.

CEVAP: B

60. Platon'un sanata saldırması, sanatın sıklıkla seyircide yanıltıcı fikirler uyandıran görüntü ve tasvirler sunmasından mütevellittir. Yani insanlar sadece bu görüntü ve tasvirleri bilseler, her şeyin gerçekte olduğundan farklı, bozulmuş ve çarpıtılmış halini benimsemiş olacaktırlar.

Devlet aynı zamanda Platon'un görsel ve taklitli sanatlar hakkındaki kötü nam salmış tenkitlerini de ortaya koymaktadır. Bu sanatlar sadece görüntü alışveriştir, gerçeklik değildir. Sanatçının taklit ettiği örnekler gerçeğin kendisi değil, gölgesidir. Platon'a göre bir ressamın taklit ettiği nesnelere zaten gölgenin gölgesi, taklidin taklididir. Öte yandan, kelimeler daha da ciddi bir yanılsama kaynağıdır. Özellikle konuşma yaparken ya da ister yazılı ister sözlü ifade sanatının genelinde, sözcük kullanımında yetenekli bir kimse, dinleyicisini kolaylıkla aldatabilir; doğrulardan ve gerçeklerden uzaklaştırabilir.

CEVAP: B

61. Sözlü tarih çalışmalarında amaç, var olan yazılı kaynakların yanında süreç içinde varlığıyla olaylara yön vermiş ya da katkıda bulunmuş olanların ağızından sosyal bir olayın anlatımı ya da anımsama yoluyla yaşanmışlığın tekrar yorumlanmasıdır. Burada da geleksel çocuk oyunlarını değişim ve süreklilik açısından günümüzdeki oyunlarla karşılaştırabilmek için aile büyükleri ile görüşmeler yapılması sözlü tarih yöntemi ile açıklanır.

CEVAP: C

62. Yeni edinilen bir değeri, kişinin kendi yaşamındaki mevcut değerlerle yeniden ilişkilendirmesi ve birbiriyle uyumlu hale getirmesi örgütlenme basamağı ile açıklanır.

CEVAP: D

63. Hatay'da yaşam GÖ 43.000 ile MÖ 17.000 yılları arasında Üçağzılı Mağarası'nda başlar. Hatay Arkeoloji Müzesi yeni sergi alanına Samandağ İlçesi, Meydan Köyü'nde bulunan Üçağzılı Mağarası canlandırılması ile girilmektedir. Neolitik Dönem'den Demir Çağı'nın sonuna kadar yerleşilmiş olan höyük kültürleri sergilenmektedir. Amik ovasında yer alan Tell Kurdu, Tell Tayinat ve Tell Aççana höyük mimarilerinden esinlenerek o dönemin yapıları müze içerisine inşa edilmiş ve bu yapılarından çıkan buluntular mekan içerisinde teşhir edilmiştir. Mimarisi canlandırılan höyükler dışında, Amik ovasındaki höyüklerden bulunan küçük buluntuların sergilendiği vitrinlerde Tell Cüdeyde, Çatalhöyük, Tabal el Akrad buluntuları ile Amik ovası dışında kalan ve kazısı yapılan höyüklerden Samandağ'da yer alan Al Mina ve Sabuniyeden çıkan küçük eserler de yer almaktadır. Salonun sonunda Dört-yol'da bulunan Kinet Höyük mimarisi, bulunan eserlerle birlikte görsel beğeniye sunulmuştur.

CEVAP B

64. Akvaryum ya da diğer adıyla iç çember tekniği, öğrencilerin tartışma ve grupla çalışma becerilerinin geliştirilmesinde kullanılır. Özellikle, öğrencilerin ilgi duyduğu konularda ya da üzerinde anlamadıkları konuların öğretiminde etkilidir. Öğrencilerin tartışma yapma ve grupla çalışma becerilerinin geliştirilmesinde kullanılır. Sınıftaki tüm öğrencilerin tartışmaya aktif katılımına dayanır. Sınıfta iç içe iki çember oluşturulur. İç çemberdeki öğrenciler bir konuyu aralarında tartışırken, dış çemberdeki öğrenciler tartışmayı izler. Belirli zamanlarda dış gruptaki öğrenciler, iç çemberdeki öğrencilere soru sorabilirler. Çemberdeki öğrenciler aralarında yer değiştirebilir.

CEVAP: D

65. Finansal okuryazarlık gençlerin, üretici, tüketici ve yatırımcı olarak rollerinde, vatandaş olarak gelecekleri için daha iyi kararlar almalarında ve dünyayı daha iyi anlamalarında gerekli olan ekonomi konularında kendilerine yardımcı olacak bir seviyeye gelmeleridir. Ekonomi okuryazarlığı; ekonomi kaynaklı problemleri, alternatifleri, fiyatları ve yararlarını tanımlama, işyerindeki teşvikleri analiz etme, yerel politikadaki değişimlerin sonuçlarını değerlendirme, ekonomik kanıtlar toplama, organize etme ve getirilere karşılık tutarı ölçebilme yeteneğidir.

CEVAP: E

66. "Farklı ülkelere ait kültürel unsurlarla ülkemizin sahip olduğu kültürel unsurları karşılaştırır." kazanımı sorunun doğru cevabıdır. Burada görsel ve yazılı iletişim araçları ile kültürel unsurlardan kıyafet, yemek, oyun, aile ilişkileri gibi konular üzerinde durulur.

CEVAP: D

67. 5. sınıf sosyal bilgiler dersinde, "Küresel bağlantılar" öğrenme alanı işlenirken kültürel mirasa duyarlılık değeriyle araştırma ve yaratıcılık gibi becerilerin de öğrenciler tarafından edinilmesi sağlanmalıdır.

CEVAP: A

68. Grup üyeleri konuya çeşitli kaynaklardan hazırlanarak, ulaştıkları bilgilere kendi bakış açılarını ve görüşlerini katarak, konunun tüm boyutlarını ele alarak, sınıfın önünde sunar ve kendi aralarında tartışırlar. Tekniğin amacı katılımcıların fikirlerinden yararlanarak bir probleme çözüm getirmektir. Birkaç kişiden oluşan uzmanlar grubu bir konudaki bilgilerini, duygularını ve düşüncelerini farklı açılardan dinleyicilere sunar. Katılımcılar konuyu derinliğine ve ayrıntılı ele alır. Panelin sonunda sınıftaki izleyiciler (diğer öğrenciler) soru ve görüşleriyle sürece katılırlar

CEVAP: E

69. Analiz basamağında, sorgulama, irdeleme, karşılaştırma, benzerlik ya da farklılıkları bulmak esastır.

CEVAP: D

70. Değer açıklama yaklaşımı, öğrencilere yardım ederek kendi değer sistemlerini kurmalarına yardımcı olur. Bu yaklaşım değerlerin içeriğinden çok, değerlerin oluşma süreciyle ilgilenmiştir.

CEVAP: A

71. Aptal geçmiş düzeyindeki öğrenciler, geçmişteki insanları, şimdi kendilerinin düşündüğü ve davrandığı gibi düşünmedikleri ve davranmadıkları için aptal olarak değerlendirmektedirler. Tarihte geriye gidildikçe insan zekâsının da geriye gittiğini varsayarlar. Öğrencilerin geçmişteki insanları "tuhaf" ya da "aptal" olarak algılamasıyla, "farklı" olarak algılaması aynı anlama gelmemektedir.

CEVAP: C

72. Kavram haritalarının hazırlanma sürecinde kavramlarla ilgili geniş açıklamalara yer verilmez. Çünkü kavram haritaları kavramlar arasındaki ilişkileri düzenleyen şematik bir öğretim materyalidir.

CEVAP: B

73. Verilen sorunun cevabı "Birey ve Toplum" olarak açıklanmıştır. Burada yer alan kazanımlar ise şunlardır;

- Sosyal rollerin zaman içerisindeki değişimini inceler.
- Sosyal, kültürel ve tarihi bağların toplumsal birlikteliğin oluşmasındaki yerini ve rolünü analiz eder.
- Toplumda uyum içerisinde yaşayabilmek için farklılıklara yönelik ön yargıları sorgular.
- Toplumsal birlikteliğin oluşmasında sosyal yardımlaşma ve dayanışmayı destekleyici faaliyetlere katılır.
- Bir soruna getirilen çözümlerin hak, sorumluluk ve özgürlükler temelinde olması gerektiğini savunur.

CEVAP: A

74. "Bilgi Teknolojilerini Kullanma Becerisi" 2005 programında yer alan bir beceridir, 2018 yılında yenilenen sosyal bilgiler programında bu beceri yer almamaktadır.

CEVAP: D

75. Sosyal bilim olarak sosyal bilgiler öğretimi, sosyal bilimlere ait bilgi, beceri ve değerlerin kazanılmasının etkili vatandaşlık için en iyi hazırlık olduğu varsayımına dayanır. Bu yaklaşıma göre öğrenciler, sosyal bilimlerin yapısı (temel kavramları, genellemeleri ve kuramları) ile bilgi toplama ve yorumlama süreçlerini öğrenmelidir. Bu nedenle sosyal bilimciler tarafından tanımlanan önemli bulgular, bakış açıları ve sorunlar, sosyal bilgiler öğretim programlarının içeriğini oluşturur. Bu özellikleri taşıyan öğretme-öğrenme süreçleri, öğrencilerin karmaşık dünyalarında karşılaşacakları sorunlarla başa çıkabilmeleri için gerekli bilgi, beceri ve değerler ile donanmalarını sağlar.

CEVAP: A